

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Co/183/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412222074
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412222074.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvolu a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Petra Kaňu, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaniach žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 13C/746/2012-54 zo dňa 22. júla 2014 a uznesení Okresného súdu Komárno č.k. 13C/746/2012-72 zo dňa 08. októbra 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Komárno č.k. 13C/746/2012-54 zo dňa 22. júla 2014
p o t v r d z u j e .

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Komárno č.k. 13C/746/2012-72 zo dňa 08. októbra
2014 p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh (ďalej len žalobu) na náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Konštatoval, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Nové Zámky dňa 27.09.2012 domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd určil, že žalovaný je zodpovedný za škodu vzniknutú žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky ako exekučného súdu z dôvodu, že tento nerozhodol v zákonom určenej lehote o návrhu oprávneného na zmenu exekútora v exekučnom konaní. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. d/, § 3 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/ 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 5 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 44 ods. 1, 2, 8, 9, § 46 ods. 1, 2, § 47 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Z fotokópie exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 14Er/1289/2005 súd prvého stupňa zistil, že dňa 06.12.2005 súdny exekútor JUDr. Ľ. Pekár doručil Okresnému súdu Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia spolu s návrhom na vykonanie exekúcie z 02.12.2005, s rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 15Cb/210/04-36 z 01.12.2004, v znení rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 26Cob/19/2005-53 z 31.03.2005 ako exekučným titulom. Okresný súd Nové Zámky ako exekučný súd dňa 14.12.2005 vydal poverenie č.k. 14Er/1289/05-12, číslo exekútorského spisu: EX 3624/05, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Ľ. Pekára vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu - uvedených rozsudkov, pričom oprávneným je žalobca a povinnou K. D.. Žalobca doručil exekučnému súdu dňa 22.11.2010 elektronicky návrh na zmenu exekútora vo veci EX 3624/05, pričom navrhol

vykonaním exekúcie poveriť Exekútorský úrad JUDr. Rudolfa Krutého. Súdny exekútor JUDr. Ľ. Pekár dňa 25.02.2011 doručil exekučnému súdu stanovisko k návrhu s vyúčtovaním trov exekúcie. Uznesením z 18.04.2012 exekučný súd návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Z dôvodu neznámeho pobytu povinného exekučný súd šetril pobyt povinného. Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podaním zo 16.06.2014 konajúcemu súdu oznámil, že nedisponuje právoplatným uznesením o zmene súdneho exekútora a ani spisom pôvodného exekútora.

Podľa názoru súdu prvého stupňa žaloba žalobcu v danej veci zodpovedá ustanoveniu § 79 ods. 1 OSP, keď žalobca uviedol čoho sa domáha, voči komu a z akého dôvodu. Preto nič nebránilo vecnému prejednaniu tejto žaloby. Z dôvodu, že do rozhodnutia súdu vo veci uplynula šesťmesačná lehota od prijatia žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie (30.05.2012), súd žalobu žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy nepovažoval za predčasnú. Konštatoval, že predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci nesprávnym úradným postupom je popri nesprávnom úradnom postupe aj vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi. Uvedené podmienky zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. V danom prípade exekučný súd nerozhodol o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu exekútora v určenej 30 dňovej lehote od doručenia návrhu (22.11.2010), keď návrhu vyhovel uznesením z 18.04.2011. Nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok oprávneného v procesnom postavení žalobcu na náhradu škody. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza len skutočná škoda. K znaleckým posudkom uviedol, že bol toho názoru, že nie je dôkazom o vzniku uplatnenej majetkovej škody. Ďalej uviedol, že skutočnou škodou sa aj v zmysle § 442 ods. 1 OZ rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré je nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. Určenie výšky požadovanej náhrady škody v žalobe nie je dôkazom o vzniknutej škode. Žalobca v uvedenej exekučnej veci nepreukázal ani existenciu žiadnej svojej urgencie exekučného súdu. V súvislosti s uvedeným nemožno prehliadnuť, že prípadný nesprávny procesný postup exekučného súdu môže mať za následok vznik zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku oprávneného z exekučného konania, ktoré by bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve týmto postupom. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca v konaní nepreukázal ani vznik skutočnej škody zmenšením svojho majetku o tvrdených, ale nepreukázaných 175,- a nepreukázal ani existenciu príčinnej súvislosti medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadným zmenšením jeho majetku. Keďže podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú určené kumulatívne, nesplnenie čo i len jednej z nich vylučuje zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Vzhľadom na uvedené súd žalobu žalobcu v časti náhrady materiálnej škody zamietol. Prípadný nesprávny úradný postup exekučného súdu bez ďalšieho nemá za následok vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Rovnako ako pri vzniku škody je poškodený povinný nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočnosti, na ktorých základe bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik a rozsah ujmy. Pokiaľ žalobca v danom prípade tvrdí, že zmenu exekútora navrhol v exekučnom konaní, v ktorom bolo vydané poverenie takmer päť rokov pred dorúčením návrhu na zmenu exekútora, doba, ktorá uplynula od doručenia uvedeného návrhu na zmenu súdneho exekútora do vydania uznesenia o zmene súdneho exekútora, nemohla nijako negatívne zasiahnuť žalobcu, nemohla v ňom vyvolať neistotu ako morálnu ujmu, nemohla ovplyvniť jeho plánovanie a rozhodovanie, nemohlo vyvolať ani riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, keďže v uvedenej exekučnej veci bola exekúcia začatá už poverením pôvodného exekútora. Žalobca nepreukázal, že skoršie rozhodnutie exekučného súdu o zmene súdneho exekútora by viedlo k efektívnemu a účinnému vymoženiu celej jeho pohľadávky a nepreukázal solventnosť svojho dlžníka ako povinného v dobe od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora do rozhodnutia súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Navyše pôvodný exekútor mal zo zákona povinnosť vykonávať začatú exekúciu až do doručenia rozhodnutia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora, ktoré mu v danom prípade bolo doručené 17.05.2012. Aj pre prípadný stav neistoty účastníka neprímerane dlhého konania je tento povinný tvrdením rozhodujúcich skutočností dostatočne vysvetliť motiváciu k uplatneniu nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má slúžiť ku kompenzácii stavu neistoty, do ktorej by bol poškodený v dôsledku neprímeranej dĺžky konania uvedený. Žalobca v danom prípade nepreukázal tvrdené následky, keď nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ako objektívne zistiteľného stavu, ktorého existencia musí byť preukázaná nad všetky pochybnosti a ani jej závažnosť a okolnosti vzniku tvrdenej ujmy, a tak neuniesol dôkazné bremeno ani o tejto časti žaloby. S poukazom na všetky uvedené závery súdu a ich vzájomné súvislosti, žalobcovi nevznikol ani nárok na náhradu škody podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z v znení účinnom do 31.12.2012 a ani nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch

v zmysle § 17 ods. 2 citovaného zákona. Súd preto nepovažoval za hospodárne vykonať vo veci dôkaz oboznámením sa s obsahom a rozsahom žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie návrhu, ktorú Ministerstvu spravodlivosti SR, ako ústrednému orgánu konajúcemu v mene štátu, doručil žalobca dňa 30.05.2012. Súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú. Rozhodnutie o trovách konania sa zakladá na ustanovení § 142 ods. 1 OSP, v zmysle ktorého súd náhradu trov konania prizná úspešnému účastníkovi proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V danom prípade bol úspešným účastníkom žalovaný, ktorý si v lehote určenej v § 151 ods. 1 OSP nevyčísľil žiadne trovy konania a ani zo spisu nevyplýva, že by mu nejaké trovy konania vznikli, a tak mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikáтуру Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote.

Ďalej namietal, že súdu prvého stupňa predložil Znalecký posudok č. 1/2014 o výške vzniknutej škody, pričom súd nevykonal dostatočné dokazovanie jeho oboznámením. Zo znaleckého posudku totiž jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. K predloženiu znaleckého posudku uviedol, že jeho vypracovanie bolo veľmi zložitá, pričom jeho vypracovanie žalobca zadal ešte dňa 01. marca 2013. Skutočnosť, že vypracovanie tohto posudku trvalo viac ako rok žalobca nevedel ovplyvniť, teda mal za to, že ide o objektívne dôvody. Podľa názoru žalobcu boli preukázané všetky podmienky pre vznik nároku na náhradu škody.

Záverom namietal, že žalobca pred začatím pojednávania v danej veci podal návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR. Preto bol súd prvého stupňa povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Napadnutým uznesením č.k. 13C/746/2012-72 zo dňa 08.10.2014 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,- eur, podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení a súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobene elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom, ktoré tvorí súdny spis a rovnopisu tohto odvolania doručovaného žalovanému, ktorý je 10,- eur, podľa položky č. 20a) sadzobníka súdnych poplatkov, zákona č. 71/1992 Zb. s poučením, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi bola v rozpore s citovaným zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Na základe vyššie uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP bez prejednávania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolania žalobcu nie sú dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 213 ods. 1 OSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy

odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní predmetnej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (článok 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky).

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorej platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Uvedená zodpovednosť je v ústave zakotvená v čl. 46 ods. 3.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, konkrétne či došlo v konaní k nesprávnemu úradnému postupu, vzniku škody a následne príčinnej súvislosti medzi nimi. Súd prvého stupňa po preskúmaní uvedených podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu nezistil naplnenie ani jednej z nich, ktoré by vo vzájomnej súvislosti pri naplnení spôsobili zodpovednosť štátu za škodu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (6Cdo 119/2013).

Žalobca namietal, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak by súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Žalobca však nešpecifikoval žiadne skutočnosti, na základe ktorých malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, pričom ani odvolací súd žiaden takýto dôvod nevzhladol. Navyše hoci podľa § 120 odsek 1, veta prvá OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, podľa vety druhej citovaného ustanovenia, súd (teda nie účastníci) rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Preto ani nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Navyše k žalobcom namietanému nevykonaniu dokazovania oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom č. 1/2014 o výške vzniknutej škody odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa sa s týmto znaleckým posudkom oboznámil, čo jednoznačne vyplýva aj zo zápisnice z pojednávania uskutočneného na súde prvého stupňa, konaného dňa 22.07.2014, ako aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. S poukazom na uvedené odvolací súd konštatuje, že za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať prípadné nevykonanie, respektíve v tomto prípade nevyhodnotenie znaleckého posudku podľa predstáv žalobcu.

K žalobcom namietanej skutočnosti, že súd prvého stupňa nerozhodol o prerušení predmetného konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, čím malo podľa žalobcu dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, odvolací súd uvádza, že takýto odvolací dôvod nevzhladol, nakoľko z obsahu celého spisu nevyplýva, že by žalobca v priebehu konania predmetný návrh podal. Vzhľadom k tomu je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa namietaným postupom tým, že vydal napadnuté rozhodnutie neodňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

Právom a zároveň povinnosťou účastníka konania je zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu. V predmetnej veci sa však žalobca a jeho právny zástupca pojednávania nezúčastnil z vlastného rozhodnutia, pričom predvolanie im bolo doručené v dostatočnom časovom predstihu pred pojednávaním, so zachovaním zákonnej päťdňovej lehoty. Svoju neúčasť však ospravedlnil mailom doručeným súdu 22.07.2014, teda v deň konania pojednávania. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu.

Súd prvého stupňa v tejto súvislosti vec správne právne posúdil a správne zistil skutkový stav veci. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 14Er/1289/2005, exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 02.12.2005, kedy došiel návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Nové Zámky dňa 06.12.2005. Exekučným titulom bol rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č.k. 15Cb/210/04-36 z 01.12.2004, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 26Cob/19/2005-53 z 31.03.2005. Následne dňa 14.12.2005 Okresný súd Nové Zámky poveril súdneho exekútora Dr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie v predmetnej veci. Dňa 22.11.2010 došiel súdu návrh na zmenu exekútora, pričom súd dňa 24.11.2010 vyzval súdneho exekútora na predloženie spisu. Súdny exekútor dňa 25.02.2011 doručil súdu požadovaný originál exekučného spisu spolu so stanoviskom k návrhu na zmenu súdneho exekútora. Následne Okresný súd Nové Zámky uznesením zo dňa 18.04.2012 návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého.

Podľa § 240 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis neustanovujú inak. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ustanovenie § 44 ods. 7 sa použije aj na konania začaté pred 1. decembrom 2006, v ktorých súd ešte neudelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie. V konaniach začatých pred 1. decembrom 2006, v ktorých už súd udelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie, ale neurčil výšku preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov, súd určí túto výšku na žiadosť exekútora.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku účinného do 31.08.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 7 exekučného poriadku účinného od 01.09.2005, teda v čase začatia exekučného konania, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Podľa odseku 8 citovaného ustanovenia, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu

oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Na základe citovaného ustanovenia odvolací súd k žalobcom tvrdenému nedodržaniu zákonom stanovenej lehoty 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora uvádza, že v prípade predmetnej veci exekučné konanie začalo dňa 02.12.2005 a preto bolo potrebné postupovať podľa Exekučného poriadku účinného od 01.09.2005, teda po novele, ktorá už upravovala 30 dňovú lehotu na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. V tomto prípade exekučný súd rozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora doručeného súdu dňa 22.11.2010 rozhodnutím č.k. 14Er/1289/2005-20 zo dňa 18.04.2012 tak, že návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel, teda rozhodol po uvedenej lehote. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty však nezakladá automaticky nárok na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú si žalobca v tomto konaní uplatňuje. Ak by aj vo veci bolo konštatované omeškanie exekučného súdu v súvislosti s rozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora, v tomto smere by museli byť naplnené aj ďalšie predpoklady zodpovednosti za škodu, ktoré však splnené neboli, tak ako to už konštatoval aj súd prvého stupňa. Žalobca totižto žiadnym spôsobom nepreukázal vznik tvrdenej škody, prípadne nemajetkovej ujmy a tiež príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Navyše odvolací súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že až do právoplatného rozhodnutia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora je oprávnený a zároveň povinný exekúciu vykonávať pôvodný súdny exekútor. Pri zmene súdneho exekútora zostávajú zachované nielen účinky pôvodného návrhu, ale aj úkony vykonané pôvodným súdnym exekútorom. V exekúcii pokračuje nový súdny exekútor tak, že naväzuje na úkony vykonané pôvodným súdnym exekútorom. Vzhľadom k tomu v čase od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora až do rozhodnutia exekučného súdu exekúciu vykonáva pôvodný súdny exekútor a preto ani v tomto smere nemohlo dôjsť k vzniku škody.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že nedošlo k porušeniu povinnosti rozhodnúť o návrhu na zmenu súdneho exekútora v primeranej lehote, a teda k stavu právnej neistoty a k prietahom v konaní namietaných žalobcom ani nemohlo dôjsť.

K námietke žalobcu, že súd rozhodoval na základe inšpirácie novou právnou úpravou odvolací súd uvádza, že čo sa týka citácie ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci súdom prvého stupňa, toto citoval, ako aj aplikoval na danú vec v správnom znení účinnom do 01.01.2013. Uvedené preto nemá žiaden vplyv na nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a preto je aj táto námietka nedôvodná.

Zároveň odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k § 9 ods. 2 zákona č. 412/2012 Z.z. z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhradu škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie prietahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prietahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd Slovenskej republiky. Taktiež aj novela § 9 ods. 2, 3 presne upravila prietahy v konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatovania odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nenaplnil ani jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu vymedzených zákonom č. 514/2003 Z.z., ako ani nepreukázal, že by mu vznikla akákoľvek majetková škoda, resp. nemajetková ujma v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Predmetom odvolacieho konania bolo i odvolaním napadnuté uznesenie, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,- eur, podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení a súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom, ktoré tvorí súdny spis a rovnopisu tohto odvolania doručovaného žalovanému, ktorý je 10,- eur, podľa položky č. 20a) sadzobníka súdnych poplatkov, zákona č. 71/1992 Zb. s poučením, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú

na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Podľa odseku 4, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou. Podľa odseku 2, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 18ca citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa § 18cc citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. januára 2014), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 31. decembra 2013 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 31. decembra 2013, i keď sa stanú splatnými po 31. decembri 2013.

Odvolací súd k namietanej absencii odôvodnenia zastal názor, že napadnuté uznesenie spĺňa požiadavku dostatočného odôvodnenia rozhodnutia z toho hľadiska, že toto uvádza dôvod uloženej povinnosti, ako aj jej výšku a taktiež určuje, podľa akej konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov bola predmetná povinnosť uložená. Taktiež spĺňa aj podstatné náležitosti, ktoré zákon kladie na tento typ rozhodnutia v zmysle § 169 ods. 1 OSP. Takýto rozsah odôvodnenia, priamo nadväzujúci na jeho výrokovú časť, postačuje na jeho dostatočné zdôvodnenie. Súd zastáva názor, že v prípade takéhoto rozhodnutia nie je potrebná ďalšia samostatná časť rozhodnutia s nadpisom Odôvodnenie, naopak, ďalšie skutočnosti by rozhodnutie mohli zaťažovať zbytočným formalizmom.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, časť I., Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní znie: zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20,- eur. Predmetná položka bola do zákona vložená novelou - zákonom č. 286/2012 od 01.10.2012 a dosiaľ nebola menená.

Taktiež námietka žalobcu že spoplatneniu nepodlieha odvolanie, ale len žaloba, je nedôvodná vzhľadom k ustanoveniu § 6 ods. 2 v znení účinnom v čase podania odvolania, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej, pričom táto podmienka bola v predmetnej veci splnená, nakoľko odvolanie bolo podané vo veci samej. Z tohto hľadiska súd posúdil vznik poplatkovej povinnosti žalobcu i v zmysle intertemporálneho ustanovenia § 18ca, ktoré je potrebné vykladať tak, že ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak konanie začalo pred 30.09.2012, vyberajú sa súdne poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012. V predmetnej veci však žalobca podal odvolanie po 30.09.2012 (dňa 28.08.2014) a hoci samotné návrhové konanie vo veci samej začalo pred 30.09.2012, použije sa právny stav podľa zákona účinného po 30.09.2012, (pretože poplatok sa vyrubuje za odvolanie ako za konanie na jednom stupni), aby nedošlo k porušeniu princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 30.09.2012.

Preto neobstojí ani žalobcova argumentácia rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 39/2007, keďže súd prvého stupňa svojvoľne nerozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdnu

konaniu, a správne na daný prípad aplikoval ustanovenia účinné v čase podania odvolania, teda v čase vzniku poplatkovej povinnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa žalobcovi správne uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok, ktorá mu vznikla podaním odvolania, a to v správnej výške 20,- € podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutia súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 odsek 1, v spojení s § 140 odsek 1, § 151 odsek 1 veta prvá a § 224 odsek 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik týchto trov ani nevyplýva, a teda mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.